

गुंठेवारी योजने अंतर्गत नियमानुकूल करावयाच्या बांधकामाखालील जमिनी भूतपूर्व इनाम / वतनाच्या असल्यास, जमिनीच्या अकृषिक वापरासाठी आकारण्यात येणाऱ्या नजराणा रकमेमध्ये सवलत देण्याबाबत.

### महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय :- वतन २००७/४६२/प्र.क्र. १०४/पुनर्बांधणी -३१/ ल-४

महसूल व वन विभाग

मंत्रालय, मुंबई :- ४०० ०३२

दिनांक :- २३.११.२०१२

**वाचा :-** शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्रमांक:- वतन २००७/४६२/ प्र. क्र. १०४ /ल-४, दि. ३ मे २०१०

### शासन निर्णय :-

राज्यात गुंठेवारी पद्धतीने ज्या जमिनी विक्री केल्या गेल्या त्या जमिनीवरील बांधकामे, नगर विकास विभागाने महाराष्ट्र गुंठेवारी विकास अधिनियम २००१ च्या तरतुदीनुसार, बांधकामांवर प्रशमन फी व विकास आकार आकारून नियमानुकूल केली. असे असले तरी ज्या वतन / इनाम जमिनी अशा पद्धतीने विकलेल्या आहेत, त्यांचा नियमानुसार शासनास नजराणा मिळणे आवश्यक आहे. सर्वसाधारणपणे पूर्वपरवानगीने वतन जमिनीचे हस्तांतरण झाल्यास शिघ्रसिद्ध गणकानुसार ५०% नजराणा आकारला जातो. ज्या जमिनी बिनशेती कारणासाठी विनापरवानगी हस्तांतरित झाल्या आहेत, अशा जमिनीच्या प्रचलित नियमानुसार शिघ्रसिद्ध गणकानुसार येणाऱ्या मूल्यांकनाच्या ५०% नजराणा व नजराण्यावर ५०% दंड म्हणजे, एकूण ७५% रक्कम आकारली जाते. गुंठेवारी योजनेद्वारे बांधकामे नियमानुकूल करण्यासाठी नगर विकास विभागाकडून विशिष्ट फी आकारली जाते. शिवाय सदर जमीन जर इनाम असेल तर तिच्या अनधिकृत हस्तांतरणापोटी महसूल विभागातर्फे मूल्यांकनाच्या ७५% रक्कम आकारली जाते. याप्रमाणे सर्वसामान्य जनतेवर दुहेरी बोजा पडत असल्याच्या तक्रारी /निवेदने शासनाकडे प्राप्त झाल्या होत्या. त्यानुषंगाने सर्वसामान्य जनतेस काही प्रमाणात दिलासा देण्याच्या दृष्टीने शासनाने संदर्भीय शासन निर्णयान्वये पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला होता:-

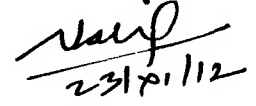
“गुंठेवारी कायद्यांतर्गत ज्या वतन /इनाम जमिनीवरील बांधकामे नियमित करण्यात आलेली आहेत, त्या जमिनीचा नजराणा आकारताना, ज्या दिनांकास गुंठेवारी कायद्यांतर्गत अनधिकृत बांधकाम नियमानुकूल करण्याचे आदेश सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी दिलेले असतील, त्या दिनांकाच्या बाजारमुल्याच्या २५% इतकी रक्कम अनर्जित उत्पन्नातील शासनाचा हिस्सा म्हणून भरून घ्यावी. सदर योजना, या संदर्भात शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून केवळ एक वर्षाकरिता कार्यरत राहील”.

२. सदर योजना आणखी एक वर्षासाठी राबविण्यात यावी असा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. सबब त्यानुषंगाने असे आदेश देण्यात येत आहेत की, संदर्भीय दिनांक ३ मे २०१० च्या शासन निर्णयान्वये विहीत केलेली योजना, हा शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून एक वर्षासाठी लागू राहील.

एक वर्षानंतर वतन /इनाम जमिनीचा अनधिकृत अकृषिक वापर नियमानुकूल करण्यासंदर्भात पूर्वीचे ७५% नजराण्याबाबतचे आदेश लागू राहतील. सदर योजनेस तद्नंतर मुदतवाढ देण्यात येणार नाही.

या शासन निर्णयाची प्रत महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आली असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१२११२३१२५८२२२५१९ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.



(एस.एस. पाटील)  
शासनाचे उपसचिव  
महसूल व वन विभाग

प्रत

१. प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२. सर्व विभागीय आयुक्त.
३. जमाबंदी आयुक्त व संचालक भूमी अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
४. नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. सर्व जिल्हाधिकारी.
६. सर्व उपविभागीय अधिकारी.
७. सर्व तहसिलदार.
८. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य १/२, मुंबई / नागपूर (लेखा परीक्षा /लेखा व अनुज्ञेयता).
९. निवडनस्ती, ल-४ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.